

POSTANOWIENIE

Dnia 21 lutego 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dawid Miąsik (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

SSN Andrzej Wróbel

w sprawie z powództwa J.B.

przeciwko "K." Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w T.

o ryczałty z tytułu podróży służbowych,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 21 lutego 2018 r.,

zażalenia strony pozwanej na postanowienie Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w Z.

z dnia 12 maja 2017 r., sygn. akt IV Pa .../17,

1. oddała zażalenie,

**2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1800 (tysiąc
osiemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania
zażaleniowego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 18 kwietnia 2013 r., IV P .../12 Sąd Rejonowy w Z. oddalił powództwo J. B. (powód) przeciwko K.Sp. z o.o. (pozwany) o ryczałty za noclegi, za okres od 1 października 2009 r. do 31 marca 2010 r. z tytułu niezapłaconych noclegów, w ramach wykonywanych podróży służbowych po Europie.

W wyniku apelacji powoda Sąd Okręgowy w Z. wyrokiem z 23 września 2013 r. zmienił zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego i zasądził na rzecz powoda kwotę

15.890,69 zł z odsetkami ustawowymi, oddalając powództwo w pozostałej części i obciążył pozwanego kosztami postępowania.

Wyrokiem z 24 września 2014 r. Sąd Najwyższy oddalił skargę kasacyjną, wniesioną przez pozwanego od powyższego wyroku Sądu Okręgowego.

Pozwany wniósł 24 lutego 2017 r. skargę o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Najwyższego z 24 września 2014 r., III PK 4/14, oddalającego skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego w Z. z 23 września 2013 r., IV Pa .../13, która została odrzucona postanowieniem Sąd Okręgowy w Z. z 12 maja 2017 r. Podstawę skargi stanowił art. 401¹ k.p.c. w związku z wydaniem przez Trybunał Konstytucyjny wyroku z 24 listopada 2016 r., K 11/15.

W uzasadnieniu postanowienia Sąd Okręgowy stwierdził, że skarga o wznowienie postępowania podlega odrzuceniu, z uwagi na nieoparcie jej na ustawowej podstawie, gdyż art. 21a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o czasie pracy kierowców (jednolity tekst: Dz.U. z 2012 r., poz. 1155 ze zm., dalej jako ustawa o czasie pracy kierowców) nie stanowił podstawy wydania wyroku Sądu Okręgowego z 23 września 2013 r., jak i wyroku Sądu Najwyższego z 24 września 2014 r. Art. 21a ustawy o czasie pracy kierowców wszedł w życie 3 kwietnia 2010 r. na mocy art. 4 pkt 2 ustawy z dnia 12 lutego 2010 r. o zmianie ustawy o transporcie drogowym oraz zamianie niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2010 r. Nr 43, poz. 246, dalej jako nowelizacja), natomiast ryczałty za nocleg, których w ramach pozwu domagał się powód, dotyczyły okresu od 29 września 2009 r. do 30 marca 2010 r., a zatem przypadającego przed wejściem w życie przepisu art. 21a ustawy o czasie pracy kierowców, uznanego przez Trybunał Konstytucyjny, wyrokiem z 24 listopada 2016 r., K 11/15 (OTK-A 2016, poz. 93), za niezgodny z Konstytucją. Powoływany przepis nie stanowił w związku z tym podstawy orzekania przy wydawaniu wyroków zarówno przez Sąd Okręgowy, jak i Sąd Najwyższy. Sąd Okręgowy podkreślił także, że orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, stwierdzające w sentencji niezgodność z Konstytucją określonej wykładni aktu normatywnego, które nie powodują utraty mocy obowiązującego przepisu, nie stanowią podstawy do wznowienia postępowania co miało miejsce w przedmiotowym postępowaniu.

Zażalenie na powyższe postanowienie Sądu Okręgowego wniósł pozwany,

domagając się jego uchylenia i zasądzenia kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu zażalenia pozwany podniósł, że Sąd Najwyższy, oddalając skargę kasacyjną wskazał wprost, że nowelizacja, wprowadzająca definicję podróży służbowej i uznająca, że kierowcy w transporcie międzynarodowym w niej przebywają zlikwidowała skutki uchwały z 19 listopada 2008 r., II PZP 11/08 (OSNP 2009 nr 13-14, poz. 166), która wskazywała, że kierowca nie jest w podróży służbowej, a na której to opierał się Sąd Okręgowy. Sąd Najwyższy wyraźnie stwierdził w uzasadnieniu wyroku, że w ustawie o czasie pracy kierowców uregulowano czas pracy kierowców, w tym w szczególności zasady korzystania z odpoczynku w pracy, nie uregulowano natomiast zasad przysługiwania należności na pokrycie kosztów związanych z wykonywaniem podróży służbowej, odsyłając wyraźnie i wprost w tym zakresie do art. 77⁵ § 3-5 k.p., w związku z tym uznał, że nie ma podstaw do zmiany wyroku Sądu Okręgowego, opierając swe rozstrzygnięcie na przepisach uznanych za niezgodne z Konstytucją.

Pozwany podniósł także, że wbrew twierdzeniom Sądu Okręgowego wyrok Trybunału Konstytucyjnego nie ma charakteru zakresowego i nie jest rozstrzygnięciem stwierdzającym niezgodność z Konstytucją określonej wykładni przepisów, lecz wprost stwierdza, że art. 21a ustawy o czasie pracy kierowców, w zakresie jakim dotyczy kierowców w transporcie międzynarodowym, jest niezgodny z Konstytucją.

W odpowiedzi na zażalenie pozwanego powód wniósł o jego oddalenie i zasądzenie kosztów zastępstwa zażaleniowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie jest uzasadnione.

Sąd Okręgowy odrzucając skargę o wznowienie postępowania w trybie art. 410 k.p.c. w sposób prawidłowy przyjął, że pozwany nie wskazał - rzeczywistej - podstawy wznowienia określonej w art. 401¹ k.p.c. Zgodnie z tym przepisem można żądać wznowienia postępowania również w wypadku, gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją,

ratyfikowaną umową międzynarodową lub z ustawą, na podstawie którego zostało wydane orzeczenie.

Pozwany wskazał jako podstawę skargi wyrok Trybunału Konstytucyjnego K 11/15, uznający art. 21a ustawy o czasie pracy kierowców za niezgodny z Konstytucją. W ocenie Sądu Najwyższego pozwany nie mógł się jednak powołać na powyższy wyrok Trybunału Konstytucyjnego, gdyż jak prawidłowo zauważył Sąd Okręgowy, przepis art. 21a ustawy o czasie pracy kierowców nie stanowił podstawy orzekania ani przy wydawaniu wyroku przez ten Sąd, ani przy wyrokowaniu przez Sąd Najwyższy, który oddalił skargę kasacyjną wniesioną od wyroku Sądu Okręgowego. Brak było tym samym jakichkolwiek podstaw do wznowienia postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem, toczącego się w przedmiotowym postępowaniu.

Niezależnie od powyższego, jak wywiedziono w uzasadnieniu uchwały składu Siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego z 26 października 2017 r., III PZP 2/17 uznanie za niekonstytucyjny art. 21a ustawy o czasie pracy kierowców nie ma żadnego znaczenia dla oceny zasadności roszczenia kierowcy o należności z tytułu ryczałtu za nocleg.

Mając na względzie powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

kc